

ORNITOLOGIA

Contribució al coneixement dels ocells de la Vall de Reixac (Serralada de Marina, Barcelona)

José Manuel Diéguez Fernández¹

RESUM Es presenta un inventari dels ocells detectats mitjançant observació directa, amb càmeres de parament fotogràfic, cant o plomes, a la Vall de Reixac, al llarg d'un any.

Paraules clau: Ocells, Vall de Reixac, Serralada de Marina, Barcelona, Espanya, inventari.

SUMMARY

Contribution to the knowledge of the birds of the Reixac Valley (Marina mountain chain, Barcelona). An inventory of birds detected through direct observation, with photographic cameras trap, songs or leads, in the Reixac Valley, over the course of a year, is presented.

Keywords: Birds, Vall de Reixac, Marina mountain chain, Barcelona, Spain, checklist.

RESUMEN

Se presenta un inventario de las aves detectadas mediante observación directa, con cámaras de fototrampeo, canto o plumas, en el Valle de Reixac, a lo largo de un año.

Palabras clave: Aves, Valle de Reixac, Sierra de Marina, Barcelona, España, inventario.

1. INTRODUCCIÓ

Al contrari que a les zones humides i estepàries, a les zones boscoses no és fàcil observar aus, com és el cas que ens ocupa. És per això que per a l'estudi de la seva avifauna, a més de l'observació directa, se n'han gravat els cants, s'han estudiat restes de plomes trobades i s'han utilitzat càmeres de parament fotogràfic; així hem pogut constatar la presència, a l'àrea d'estudi, d'espècies d'aus difícils d'observar.

¹Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord. E-mail: dieguezm1@gmail.com

2. ÀREA D'ESTUDI

La Vall de Reixac és una zona boscosa, dominada per la màquia, i amb zones de bosc de ribera al torrent de Reixac i bosc d'alzina, acompanyada per roures a les zones d'obaga. Amb una extensió de 1,5 km² i entre els 464 i 34 m d'altitud (PANAREDA I BOCCIO, 2009; PANAREDA CLOPES, 2021).

No la travessa cap carretera i excepte un parell de masies a la part baixa (Can Peces i Can Pla) així com la pròpia ermita de Sant Pere de Reixac, no té més construccions. La zona només s'aprofita com a vedat de caça i per la presència de diversos rusc.

3. MATERIAL I MÈTODES

L'objectiu de l'estudi és fer un inventari de les aus presents a la Vall de Reixac. Per això, durant un any (primavera 2022 fins a primavera 2023) s'han realitzat diverses visites, principalment els dissabtes al matí, ja que és a les primeres hores del dia quan les aus són més observables. També s'ha procedit a la instal·lació de quatre càmeres de parament fotogràfic, que ja van ser utilitzades en un estudi anterior sobre els mamífers (DIÉGUEZ FERNÁNDEZ, 2023). Així s'han detectat 35 espècies d'aus, que passem a comentar tot seguit.

4. RESULTATS

Phasianidae

Faisà

Phasianus colchicus (Linnaeus, 1758)

El mascle fa 75-89 cm de longitud (42,5-59 cm de cua) i 770-1990 g de pes. I la femella 53-62 cm de longitud (29-31 cm de cua) i 545-1453 g de pes.

Introduït a Europa amb finalitats cinegètiques. Originari del Caucas, Àsia central i extrem Orient. Sedentari. Prefereix zones humides, boscos de ribera i pinedes de pi pinyer o pi blanc de zones baixes. És alliberat per donar-li caça.

S'alimenta de llavors, altres materials vegetals i invertebrats (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

A l'àrea d'estudi s'han trobat restes de plomatge.

Accipitridae

Astor

Accipiter gentilis (Linnaeus, 1758)

De 48-68,5 cm de longitud, 96-127 cm d'envergadura alar i un pes de 517-1170 g el mascle i 820-1509 g la femella. Holarctic. Sedentari. Es troba en hàbitats de mosaic, sobretot pinedes. Els juvenils passen el primer hivern en zones obertes.

Depreda sobretot aus, destaquen els còrvids i els coloms, i en menor mesura mamífers de talla petita i mitjana (esquirols, llebres, conills) (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; TRABALON I OLLÉ, 2017; TAPIA, 2018; OLLÉ I TRABALON, 2019; FRANCH et al. 2021).

Observat en ple vol tant a certa alçada com a nivell de terra.

Aligot comú

Buteo buteo (Linnaeus, 1758)

Presenta una longitud de 50-57 cm, envergadura alar de 113-128 cm i un pes de 525-1183 g el mascle i 625-1364 g la femella. Distribuït per Europa i Àsia central.

És el rapinyaire diürn més abundant d'Europa. El seu hàbitat són espais oberts amb zones boscoses properes, on depreda petits mamífers, aus, amfibis, rèptils, ortòpters, coleòpters i també consumeix carronya. Pot romandre 2 setmanes en dejuni. A l'hivern s'observa més a zones obertes.

Habitual a l'hivern a zones perifèriques de Barcelona (RIBAS, 2000; ALVAREZ-

CROS & TRABALON, 2017; TRABALON I OLLÉ, 2017; TAPIA, 2018; OLLÉ I TRABALON, 2019; RAMOS, 2019; FRANCH et al. 2021).

Observat tant en vol a certa alçada com posat sobre arbres i pals.

Scolopacidae

Becada

Scolopax rusticola (Linnaeus, 1758)

De 33-35 cm de longitud, 56-60 cm d'envergadura alar i 144-420 g de pes. Hibernant. Nia al Pirineu, Prepirineu i zones de muntanya de clima similar. Presenta una activitat crepuscular i nocturna, això i el seu plomatge críptic la fan molt difícil de detectar.

Es troba a zones de rieres dins de formacions forestals, on s'alimenta de cucs de terra (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

És objecte de caça a l'àrea d'estudi. L'espècie només s'ha observat una vegada, mitjançant càmera de parament fotogràfic al bosc de ribera (figures 1, 2, 3).

Figura 1: *Scolopax rusticola* (Linnaeus, 1758)

Figura 2: *Scolopax rusticola* (Linnaeus, 1758)

Columbidae

Tudó

Columba palumbus (Linnaeus, 1758)

La seva longitud és de 41-45 cm, 68-77 cm d'envergadura alar i 284-690 g de

pes. Sedentari. Repartit per tota Europa. A l'hivern arriben exemplars migradors de Centreeuropa.

Es troba en explotacions agrícoles i zones boscoses. En els darrers anys ha

colonitzat les zones urbanes. Menja tota mena de llavors, fins i tot glans sencers, i altres matèries vegetals (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON,

2017; FRANCH et al. 2021).

S'ha observat tant amb càmeres de pararament fotogràfic com en observació directa (figura 4).

Figura 3: *Scolopax rusticola* (Linnaeus, 1758)

Figura 4: *Columba palumbus* (Linnaeus, 1758)

Meropidae

Abellerol

Merops apiaster (Linneus, 1758)

De 33-66 cm de longitud, 36-40 cm de envergadura alar i 44-78 g de pes.

Migrador transsaharià. Es troba en ambients mediterranis oberts o semioberts, on caça insectes alats grans en ple vol (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021)..

Present a l'estiu. És observat i sentit a l'àrea d'estudi.

Picidae

Colltort

Jynx torquilla (Linneus, 1758)

Té una longitud de 16-17 cm, 25-27 cm

d'envergadura alar i 30-50 g de pes.

Àmpliament distribuït pel paleàrtic. Migrador i estival, amb rares observacions hivernals. La població nidificant ha patit una forta davallada. Els territoris de nidificació es situen principalment a l'entorn de rieres i torrents.

Habita ambients arbrats, on troba cavitats on nidificar (a diferència de altres píccids, no excava el seu propi niu), en espais oberts on s'alimenta de formigues. Quan se sent amenaçat simula els moviments de una serp (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

A l'àrea d'estudi s'ha observat+ només un cop amb càmera de parament fotogràfic (figura 5).

Figura 5: *Jynx torquilla* (Linnaeus, 1758)

Picot garser gros

Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)

La seva longitud és de 20-24 cm, 38-44 cm d'envergadura alar i 70-98 g de pes.

Distribuït des de la Península Ibèrica fins Japó. Espècie sedentària.

Present a tot tipus de boscos. Canta i tamborineja per a marcar el seu territori. S'alimenta de insectes, fruits secs, saba d'arbres ferits i també depreda els nius d'altres ocells. Excava el seu propi niu o aprofita el d'una altra espècie (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

A la Vall de Reixac s'ha sentit com tamborineja i s'han trobat restes del seu plomatge.

Falconidae

Falcó pelegrí

Falco peregrinus (Tunstall, 1771)

Distribuït per tots els continents, excepte l'Antàrtida. Sedentari. Ornitòfag. A l'hivern arriben exemplars migradors del nord d'Europa. 34-50 cm de longitud, 80-120 cm d'envergadura alar i 550-1500 g de pes.

La disminució en l'ús dels pesticides i potser l'augment de la població de tudó, ja que els coloms són un percentatge important de la seva dieta, poden ser la causa de la recuperació de l'espècie

(RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; TRABALON I OLLÉ, 2017; TAPIA, 2018; OLLÉ I TRABALON, 2019; RAMOS, 2019; FRANCH et al. 2021).

Observat a la zona d'estudi sobrevolant la vall a gran altura.

Psittacidae

Cotorreta pitgrisa

Myiopsitta monachus (Boddaert, 1783)

De 28-29 cm de longitud, 53 cm d'envergadura alar i 90-140 g de pes.

Introduït. Originari d'Amèrica del Sud. Ocupa zones urbanes i zones rurals. Sedentari i social. S'alimenta, tant al terra com als arbres, de tot tipus de matèria vegetal i insectes (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

No observat a la zona d'estudi, és molt comú al riu Besòs. S'han trobat restes de plomes a l'obaga de Sant Pere de Reixac, probablement capturada al riu i portada fins aquí per un rapinyaire, potser un aligot, espècie ornitòfaga que es va observar prop d'on es van trobar les plomes.

Corvidae

Gaig

Garrulus glandarius (Linnaeus, 1758)

Presenta una longitud de 32-36 cm, 55

cm d'envergadura alar i 150-190 g de pes. Paleàrtic. Sedentari, en ambients forestals. S'alimenta de tot: invertebrats, petits vertebrats, ous o polls, a l'estació reproductora, llavors i fruits fora d'ella (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat, sentit i fotografiat amb càmeres de parament fotogràfic.

Garsa

Pica pica (Linnaeus, 1758)

Paleàrtic. De 46-50 cm de llargada, 56 cm d'envergadura alar i 200-270 g de pes. Resident. Ocupa ambients humanitzats. Alimentació variada, tant vegetal com animal, fins i tot caronya. Realitza el niu en arbres, però s'alimenta en espais oberts (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

A l'àrea d'estudi només s'ha observat a prop de Sant Pere de Reixac.

Paridae

Mallerenga petita

Periparus ater (Linnaeus, 1758)

De 10-12 cm de longitud, 18 cm d'envergadura alar i 7,2-12 g de pes.

Paleàrtic. Resident amb irrupcions hivernals d'efectius septentrionals. Lligat a tota mena de boscos, amb preferència pels de coníferes. Insectívor, a l'hivern s'alimenta de pinyons (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat sobre arbres i arbustos.

Mallerenga emplomallada

Lophophanes cristales (Linnaeus, 1758)
(figura 6)

De 11,5-12 cm de longitud, 18 cm d'envergadura alar i 9,7-15,8 g de pes.

Europeu. Resident. Forestal, en boscos de coníferes preferentment. Insectívor a l'estiu, la dieta passa a ser de fruites i llavors a l'hivern. Més abundant en solanes i carenes que en obagues i fondals (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat a la capçada dels arbres.

Figura 6: *Lophophanes cristales* (Linnaeus, 1758)

Mallerenga blava

Cyanistes caeruleus (Linnaeus, 1758)

Té una longitud de 11-12 cm, 18 cm d'envergadura alar i 7,5-14,7 g de pes.

Distribuït pel Paleàrtic occidental. Resident. Forestal. S'alimenta d'erugues i aranyes, principalment, que troba als arbres. A la tardor i l'hivern s'alimenta de fruits i llavors. Té preferència per les obagues de tota mena de boscos (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat principalment a la capçada dels arbres.

Mallerenga carbonera

Parus major (Linnaeus, 1758)

Presenta 12,5-14 cm de llargada, 24 cm d'envergadura alar i 11,9-22,1 g de pes.

Paleàrtic. Sedentari. Forestal, més abundant als boscos d'alzines. Anida a forats. Menja invertebrats i fins i tot polls d'altres aus (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat a les capçades dels arbres i al terra amb càmeres de parament fotogràfic.

Cettidae

Rossinyol bord

Cettia cetti (Temminck, 1820)

Sedentari, 13,5-14,5 cm de longitud, 17 cm d'envergadura alar, mascle de 10-18,5 g de pes, 8-16,5 g la femella.

Mostra afinitat a zones amb vegetació abundant, properes a l'aigua. Alimentació insectívora, que complementa a la

tardor i a l'hivern amb llavors i fruits. El mascle és molt territorial, el qual copula amb més d'una femella (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

A la Vall de Reixac ha estat detectat mitjançant càmeres de parament fotogràfic a la part més baixa de la vall (figura 7).

Figura 7: *Cettia cetti* (Linnaeus, 1758)

Aegithalidae

Mallerenga cuallarga

Aegithalos caudatus (Linnaeus, 1758)

Té una longitud de 13-16 cm, 18 cm d'envergadura alar i un pes de 6,2-10,4g.

Distribuït per Europa, es troba en ambients forestals amb sotabosc per construir el niu. Sedentari. Captura invertebrats en arbres i arbusts. A l'hivern

es mou en grups sorollosos, de vegades acompanyat d'altres ocells insectívors (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat i sentit a les capçades dels arbres.

Phylloscopidae

Mosquiter comú

Phylloscopus collybita (Viellot, 1817)

De 11-12 cm de longitud, 18 cm d'envergadura alar i 6-10,9 g de pes.

Resident i migrador transsaharià. Es troba a zones forestals. A l'hivern augmenta la població amb l'arribada d'hivernals de Centreuropa (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Vist i sentit a les capçades dels arbres.

Introduït. Originari de boscos de coníferes de les muntanyes del sud-est asiàtic. 14-15 cm de llargada, 25 cm d'envergadura alar i 18-28 g de pes.

Habita zones forestals. Sedentari. Gregari. Ocupa zones de vegetació densa, mentre que la majoria d'espècies invasores ocupa ambients artificials, es desconeix el grau d'impacte que exerceix a les espècies autòctones. S'alimenta d'invertebrats, fruits i llavors (ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat tant amb càmeres de parament fotogràfic, com en observació directa (figura 8).

Leiotherichidae

Leiòtrix bec-roig

Leiotherix lutea (Scopoli, 1786)

Figura 8: *Leiotherix lutea* (Linnaeus, 1758)

Sylviidae

Tallarol de casquet

Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)

De 14 cm de longitud, 22 cm d'envergadura alar i 8,5-31 g de pes. Paleàrtic.

Migrador parcial a la conca mediterrània. Es troba a llocs amb una mínima cobertura arbòria i un cert grau

d'humitat. Principalment insectívor a l'època reproductora, frugívor fora d'ella. Nomadeja en el període hivernal, alimentant-se de fruits de tota mena de plantes: silvestres, cultivades o de jardí (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat entre la vegetació densa.

Figura 9: *Curruca melanocephala* (Linnaeus, 1758)

Tallarol capnegre

Curruca melanocephala (JF Gmelin, 1789) (figura 9).

Longitud de 13,5 cm, envergadura alar de 16 cm i 12-25 g de pes. Es distribueix

per la conca mediterrània. Principalment resident. Ocupa gran varietat d'hàbitats, però preferentment àrees amb fort recobriment arbustiu.

L'abandó rural i l'escalfament climàtic,

ja que és una espècie sensible al fred, poden ser la causa de l'augment de la seva distribució. Principalment insectívor a l'època reproductora, frugívor fora d'ella, s'alimenta de gran varietat de fruits sent un important dispersor de llavors de moltes espècies de plantes (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat a l'àrea tant amb càmeres de parament fotogràfic com directament.

Regulidae

Bruel

Regulus ignicapilla (Temminck, 1820)

Petit ocell de 9 cm de longitud, 14 cm d'envergadura alar i 5-7 g de pes.

Es distribueix per Europa i el Magreb. En tota mena de boscos, on captura petits invertebrats (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat i sentit a la capçada dels arbres.

Sittidae

Pica-soques blau

Sitta europea (Linnaeus, 1758)

Espècie paleàrtica, sedentària, a Catalunya es distribueix principalment al Pirineu i Prepirineu.

De 14 cm de longitud, 24 cm d'envergadura alar i un pes de entre 17 i 28 g. Acostuma a moure's cap per avall en recorre troncs i branques verticals a diferència dels picots i els raspinells. Sovint es col·loca a la part del troncs o la branca oposada a l'observador.

Menja principalment invertebrats, però a la tardor i a l'hivern consumeix fruits secs (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

A la Vall de Reixac s'ha observat tant en troncs de roure, a prop de la Font dels Caçadors, com de pi, a prop de la carretera de la Roca.

Certhidae

Raspinell comú

Certhia brachydactyla (Brehm, 1820)

De 12,5 cm de llargada, 19 cm d'envergadura alar i 7,5-11 g de pes. Distribuït per Europa i el Magreb. Resident. Habita zones forestals, preferentment amb arbres ben desenvolupats i sotabosc aclarit.

L'abandonament rural i l'augment conseqüent de l'extensió de les masses forestals pot ser la causa de la seva expansió a Catalunya en els darrers 35-40 anys. Insectívor, examina l'escorça dels troncs de baix a dalt, fent una trajectòria helicoidal (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et

al. 2021).

Observat i sentit sobre els troncs.

Turdidae

Merla comuna

Turdus merula (Linnaeus, 1758)

De 24-27 cm de longitud, 36 cm d'envergadura alar i 85-105 g de pes. Sedenta-

ri, ocupa tot tipus d'hàbitats, amb certa coberta arbòria i arbustiva.

Escorcolla el terra, saltant enmig de la fullaraca. Menja fruits a l'hivern i invertebrats a l'estació reproductora (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat força sovint amb càmeres de parament fotogràfic (figura 10).

Figura 10: *Turdus merula* (Linnaeus, 1758)

Tord comú

Turdus philomelos (CL Brehm, 1831)

Té una longitud de 20-23 cm, una envergadura alar de 34 cm i un pes de 50-107 g.

Àmpliament distribuït al Paleàrtic. Introduït a Nova Zelanda i al sud-est d'Austràlia. Migrador parcial, una part de la població europea hiverna a la zona

mediterrània. Habita zones en mosaic d'àrees obertes i forestals. Consumidor d'invertebrats a l'època reproductora, a l'hivern menja fruits d'arboç, llentiscle, càdec i fins i tot olives (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat amb càmeres de parament fotogràfic, i sentit. És objecte de caça a l'àrea d'estudi (figura 11).

Figura 11: *Turdus philomelos* (Linnaeus, 1758)

Figura 12: *Erithacus rubecula* (Linnaeus, 1758)

Musicapidae

Pit-roig

Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)

De 14 cm de llargada, 21 cm d'envergadura alar i 14-25 g de pes. Resident.

Territorial. A l'hivern arriben exemplars del nord d'Europa.

Habita zones forestals amb un sotabosc ben desenvolupat, preferentment amb certa humitat. S'alimenta tant d'inver-

tebrats com de fruits i llavors (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

A la Vall de Reixac ha estat vist, sentit i fotografiat amb càmeres de parament fotogràfic (figura 12).

Rossinyol

Luscinia megarhynchos (CL Brehm, 1831)

Té una longitud de 16-17 cm, enverga-

dura alar de 24 cm i un pes de 16-39 g.

Migrador transsaharià. Present des de finals d'abril fins a l'octubre. Habita zones amb bona cobertura arbustiva i certa humitat, on s'alimenta d'invertebrats i fruits del bosc, prop del sòl. Difícil de veure, però es fa sentir (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

S'ha observat mitjançant càmeres de parament fotogràfic (figura 13).

Figura 13: *Luscinia megarhynchos* (Linnaeus, 1758)

Estrildidae

Bec de corall senegalès

Estrilda astrild (Linnaeus, 1758)

Introduït. De 9,5-13 cm de llargada, 12-14 cm d'envergadura alar i 6-11 g de pes. Originari de l'Àfrica subsahariana.

Ocupa ambients amb formacions herbàcies altes: de ribera, zones verdes rurals, urbanes o periurbanes. Sedentari. Es pot reproduir durant tot l'any. Granívor, s'alimenta també d'invertebrats en el període reproductor, fora d'a-

quest període és gregari (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

S'ha observat a la part més baixa de la vall.

Prunellidae

Pardal de bardissa

Prunella modularis (Linnaeus, 1758)

Té una longitud de 14,5 cm, una envergadura alar de 20 cm i un pes de 19-29 g.

Migrador parcial, nidifica al paleàrtic occidental, a zones d'alta muntanya. A l'hivern es troba a garrigues i brolles mediterrànies. Insectívor. També s'alimenta de fruits i llavors, sobretot fora de l'època reproductora (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat directament i fotografiat amb càmeres de parament fotogràfic.

Fringillidae

Pinsà comú

Fringilla coelebs (Linnaeus, 1758)

De 14-18 cm de longitud, 26 cm d'envergadura alar i 17-29 g de pes. Distribuït per Europa, nord d'Àfrica i Orient Mitjà fins a Mongòlia. Resident.

Habita gran varietat d'ambients fores-

tals i humits a la regió mediterrània. Fora de l'època reproductora es mou en grups. S'alimenta de llavors i invertebrats, principalment pel terra del bosc (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat i fotografiat amb càmeres de parament fotogràfic.

Verdum

Chloris chloris (Linnaeus, 1758)

Té una longitud de 14,5-16 cm, una envergadura alar de 26 cm i un pes de 17-34 g.

Element Europeu. Resident. Gregari. Es troba en ambients de mosaic amb espais oberts on cerca aliment i arbres i arbustos on trobar refugi i fer el niu. Granívor (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat en zones de màquia i matoll.

Cadenera

Carduelis carduelis (Linnaeus, 1758)

De 10,5-13,5 cm de longitud, 24 cm d'envergadura alar i 9,5-24 g de pes.

Distribuït per Europa, nord d'Àfrica i l'oest d'Àsia. Pot ser resident, migrador, migrador parcial o nòmada. Habita zones en mosaic, s'alimenta principalment de llavors, sobretot de card,

brots, flors, fruits i alguns artròpodes. Pot arribar a fer 3 postes per temporada (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat a la màquia.

Gafarró

Serinus serinus (Linnaeus, 1758)

Té 11-12 cm de longitud, 22 cm d'envergadura alar i 8,5-14 g de pes. Distribuït per Europa, Magreb i la costa mediterrània del pròxim orient. Resident i migrador. Gregari. Habita zones amb arbres i espais oberts.

Al període reproductor menja invertebrats, però és principalment granívor. A l'època reproductora el mascle s'esgargamella incansable per atraure femelles.

L'aplicació de pràctiques agrícoles menys intensives i la prohibició de captura com a ocell de gàbia, podent ser les causes de la recent recuperació de la seva població (RIBAS, 2000; ALVAREZ-CROS & TRABALON, 2017; FRANCH et al. 2021).

Observat a la màquia.

6. BIBLIOGRAFIA

ÁLVAREZ-CROS C. & TRABALON F. (2017). *Guia de camp dels Ocells a Catalunya*. Omega. Barcelona.

5. CONCLUSIONS

Totes les espècies detectades són típiques de zones boscoses. No s'han observat espècies típiques d'espais oberts, molt comunes als prats del riu Besòs com per exemple la puput *Upupa epops* (Linnaeus, 1758), la cuereta blanca *Motacilla alba* (Linnaeus, 1758) o la cotxa fumada *Phoenicurus ochruros* (SG Gmelin, 1774).

Algunes difícils de veure, han sigut només detectades amb càmeres de parament fotogràfic: rossinyol, rossinyol bord, colltort i becada. Amb càmeres de parament fotogràfic i sentides: tord comú. Altres només sentides: picot garser gros, i la resta per observació directa i en alguns casos també amb càmeres de parament fotogràfic.

5. AGRAÏMENT

A Javi Oliver, de l'ICO, per permetre'ns la realització de les fotos de la mallerenga emplomallada (figura 6), i el tallarol capnegre (figura 9) dins del curs d'introducció a l'anellament al qual vam assistir.

- DIÉGUEZ FERNÁNDEZ JM (2023). *Contribució al coneixement dels mamífers de la Vall de Reixac (Serralada de Marina, Barcelona)*. Butlletí del Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord 34: 139-154.
- FRANCH M.; HERRANDO S.; ANTON M.; VILLERO D.; & BROTONS L. 2021. *Atles dels ocells nidificants de Catalunya: Distribució i abundància 2015-2018 i canvi des de 1980*. Institut Català d'Ornitologia, Cossetània. Barcelona.
- OLLÉ A, TRABALON F. (2019). *Aves Rapaces de Europa*. Ediciones Omega. Barcelona.
- PANAREDA CLOPES J. M. 2021. *Flora de la Vall de Reixac (Montcada i Reixac, Barcelonès)*. Butlletí Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord 32: 3-45.
- PANAREDA J. M. & BOCCIO M. (2009). Visió geobotànica de la Vall de Reixac (Montcada, serralada litoral catalana). *I Trobada d'Estudiosos dels Parcs de la Serralada Litoral Central. V Trobada d'Estudiosos del Montnegre I el Corredor*: 193-200.
- RAMOS R. (2019). *Las Aves del Parc de Diagonal Mar*. Edición del autor. Barcelona.
- RIBAS J. (2000). *Els ocells del Vallès Oriental*. Lynx Edicions. Barcelona.
- TAPIA L. (2018). *El Busardo Ratonero*. Monografías Zoológicas. Serie Ibérica, Vol. 6. Tundra Ediciones. Castellón.
- TRABALON F. & OLLÉ A (2017). *Guia de rapinyaires de Catalunya*. Cossetània Edicions. Valls.